

ВІЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних
технологій
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Л.М. Шимановська-Діанич(підпис)

«_____» 20 р

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємств»
освітня програма/ спеціалізація	«Менеджмент» (назва)
спеціальність	073 Менеджмент (код, назва спеціальності)
галузь знань	07 «Управління та адміністрування» (код, назва галузі знань)
ступінь вищої освіти	Бакалавр, молодший бакалавр (молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри менеджменту
Протокол засідання кафедри від 21 січня 2021 р., № 5

Укладач програми:

Бондар-Підгурська О.В., д. е. н., доцент кафедри менеджменту Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
«Менеджмент» спеціальності
073 «Менеджмент» ступеня
бакалавр, молодший бакалавр

Л.М. Шимановська-Діанич
(підпис)

«20» січня 2021 року

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Бізнес
адміністрування» спеціальності
073
«Менеджмент» ступеня бакалавр

Я.О. Барібіна
(підпис)

«20» січня 2021 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	
Розділ 2 Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	4 5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	8
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	12
Розділ 6. Інформаційні джерела	14
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	17

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємств»

Мова викладання – українська
Статус дисципліни – обов'язкова
Кількість кредитів за ЄКТС - 3.
Курс/семестр вивчення – 2/4.
Денна форма навчання (бакалавр):
Кількість годин: – загальна кількість: 150
- лекції: - 20
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 40
- самостійна робота: 90
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів системи спеціальних знань із організації процесу управління нововведеннями у соціально-економічних системах в умовах необхідності реалізації цілей сталого розвитку тисячоліття.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Перелік компетентностей для бакалаврів з менеджменту, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>Знання</p> <p>Критичне осмислення основних інноваційних теорій, принципів, методів і понять у навчанні (Зн 2):</p> <p>Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства (ПР3).</p> <p>Уміння</p> <p>Розв'язання складних неперебачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів (Ум):</p> <p>демонструвати навички виявлення проблем та обґрутування управлінських рішень (ПР4);</p> <p>описувати зміст функціональних сфер діяльності організацій (ПР5);</p> <p>виявляти навички формування, управління та розвитку креативного потенціалу організацій, управління інноваційною діяльністю організації (ПР7).</p>	<p>ЗК</p> <p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу (З3).</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (З4).</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (З9).</p> <p>Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні (З10).</p> <p>Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (З11).</p> <p>Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (З12).</p> <p>СК</p> <p>Здатність аналізувати результати діяльності організацій, зіставляти їх з факторами вlivу зовнішнього та внутрішнього середовища (СК2).</p> <p>Здатність визначати перспективи розвитку організації (СК3).</p> <p>Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту (СК5).</p> <p>Здатність аналізувати та структурувати проблеми організації, формувати обґрутовані рішення (СК12).</p> <p>Здатність до творчої (креативність) та інноваційної діяльності (СК 16)</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Суть і значення конкуренції

Суть і функції конкуренції. Підходи до визначення конкуренції. Функції конкуренції в ринковій економіці.

Види та чинники конкуренції. Позитивна та негативна роль конкуренції.

Конкурентна політика України та стійка держава як її наслідок. Антимонопольний закон – Закон Шермана. Системи антимонопольного законодавства. Законі України «Про захист економічної конкуренції». Перспективи реалізації конкурентної політики в контексті реалізації цілей сталого розвитку України.

Тема 2. Специфіка та риси конкурентоспроможності підприємства

Суть і визначення конкурентоспроможності (КСП). «КСП національної економіки», «КСП продукції», «КСП підприємства», «КСП галузі». Основні чинники, що впливають на КСП товару.

Зв'язок конкурентоспроможності з іншими категоріями, теорії конкуренції. Конкурентна перевага, конкурентна позиція підприємства, стратегічний потенціал підприємства, конкурентний статус, конкурентна стратегія. Взаємозв'язок ієрархічної структури категорій конкурентоспроможності та конкурентної переваги.

Стратегічний потенціал як основа забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Відмінні риси стратегічного потенціалу.

Тема 3. Конкурентне середовище підприємства

Суть конкурентного середовища підприємства. Модель «галузевої конкуренції» М. Порттером. Умови найбільш жорсткої галузевої конкуренції. Бар'єри для нових конкурентів. Види цінової стратегії підприємства.

Позиціонування підприємства у конкурентному середовищі. Поняття конкурентного статусу підприємства. Концепція конкурентних переваг країни М. Порттера. Підходи до оцінки конкурентної позиції підприємства.

Сталість і розвиток підприємства як чинники ефективності в конкурентному середовищі. Поняття «конкурентостійкість». Стала конкурентна позиція та адаптація.

Тема 4. Конкурентні переваги підприємства

Суть і види конкурентних переваг. Чинники впливу на конкурентні переваги. Формування нових конкурентних переваг підприємства в умовах реалізації цілей сталого розвитку.

МОДУЛЬ 2.

НАПРЯМИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 5. Основні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства

Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства. Основні принципи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Оцінка конкурентоспроможності інтегрованих структур бізнесу та суб'єктів господарювання.

Тема 6. Діагностика управління конкурентоспроможністю підприємства

Оцінка конкурентного середовища підприємства Напрями оцінки стратегічного потенціалу підприємства. Методичні основи оцінювання конкурентних переваг підприємства

МОДУЛЬ 3.

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Тема 7. Обґрунтування вибору стратегії як інструмента управління конкурентоспроможністю підприємства

Вибір конкурентної стратегії, що відповідає стану конкурентного середовища. Модель розвитку стратегічного потенціалу підприємства. Моделювання конкурентної боротьби інтегрованих структур бізнесу.

Тема 8. Організаційно-економічне забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства

■ Організація моніторингу конкурентного середовища підприємства. Формування системи стратегічного контролю підприємства. Механізм управління конкурентними ризиками. Моніторинг конкурентних переваг. Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг.

Тема 9. Імідж як результат ефективного управління конкурентоспроможністю підприємства

Поняття іміджу підприємства з позиції підтримки конкурентоспроможності. Програми підвищення конкурентоспроможності підприємства. Модель конкурентоспроможного підприємства як основа стійкого розвитку економіки.

Тема 10. Управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах протидії викликам і загрозам

Види основних викликів і загроз, які можуть зашкодити конкурентоспроможності підприємства в умовах реалізації цілей сталого розвитку та інформаційної економіки. Адаптивні плани та стратегії розвитку підприємства в умовах пандемії. Реорганізація системи виробництва. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник протидії викликам і загрозам конкурентоспроможності підприємства.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА					
Тема1. Суть і значення конкуренції 1. Суть і функції конкуренції. Підходи до визначення конкуренції. 2. Функції конкуренції в ринковій економіці. 3. Види та чинники конкуренції. Позитивна та негативна роль конкуренції. 4. Перспективи реалізації конкурентної політики в контексті реалізації цілей сталого розвитку України.	2	Практичне заняття 1-2 1. Суть, функції, підходи до визначення категорії «конкуренція». 2. Види, чинники та роль конкуренції. 3. Конкурентна політика України та стійка держава як її наслідок. Антимонопольний закон – Закон Шермана. Системи антимонопольного законодавства. 4. Закони України «Про захист економічної конкуренції». 5. Перспективи реалізації конкурентної політики в контексті реалізації цілей сталого розвитку України.	4	Ознайомитись із інформаційними джерелами до теми, виконати завдання відповідно до трьох рівнів (A, B, C), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь.	9
Тема 2. Специфіка та риси конкурентоспроможності підприємства 1. Суть конкурентоспроможності (КСП) та основні чинники, що впливають на неї. 2. Взаємозв'язок категорій конкурентоспроможності та конкурентної переваги. 3. Стратегічний потенціал та його відмінні риси як основа забезпечення конкурентоспроможності підприємства.	2	Практичне заняття 3-4 1. Суть і визначення конкурентоспроможності (КСП): «КСП національної економіки», «КСП продукції», «КСП підприємства», «КСП галузі». 2. Взаємозв'язок ієархічної структури категорій конкурентоспроможності та конкурентної переваги. 3. Зв'язок конкурентоспроможності з іншими категоріями, теорії конкуренції. 4. Стратегічний потенціал як основа	4	Ознайомитись із інформаційними джерелами до теми, виконати завдання відповідно до трьох рівнів (A, B, C), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь.	9

		забезпечення конкурентоспроможності підприємства: відмінні риси.		
Тема 3. Конкурентне середовище підприємства	2	Практичне заняття 5-6 1.Суть конкурентного середовища підприємства. Модель «галузевої конкуренції» М. Порттером. 2. Позиціонування підприємства у конкурентному середовищі. Поняття конкурентного статусу підприємства. Концепція конкурентних переваг країни М. Порттера. Підходи до оцінки конкурентної позиції підприємства. 3. Сталість і розвиток підприємства як чинники ефективності в конкурентному середовищі. Поняття «конкурентостійкість». Стала конкурентна позиція та адаптація.	4	Ознайомитись із інформаційними джерелами до теми, виконати завдання відповідно до трьох рівнів (А, В, С), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь.
Тема 4. Конкурентні переваги підприємства	2	Практичне заняття 7-8 1.Суть, поняття та види конкурентних переваг. 2. Чинники впливу на конкурентні переваги 3. Формування нових конкурентних переваг підприємства в умовах реалізації цілей сталого розвитку.	4	Ознайомитись із інформаційними джерелами до теми, виконати завдання відповідно до трьох рівнів (А, В, С), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь.
Тема 5. Основні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства		Практичне заняття 9-10 1. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства. 2. Основні принципи оцінки конкурентоспроможності підприємства. 3. Оцінка конкурентоспроможності інтегрованих структур бізнесу та суб'єктів господарювання.	4	Ознайомитись із інформаційними джерелами до теми, виконати завдання відповідно до трьох рівнів (А, В, С), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь.

Тема 6. Діагностика управління конкурентоспроможністю підприємства 1.Оцінка конкурентного середовища підприємства. 2.Напрями оцінки стратегічного потенціалу підприємства. 3.Методичні основи оцінювання конкурентних переваг підприємства.	2	Практичне заняття 11-12 1. Процес оцінки конкурентного середовища підприємства. 2. Викремлення напрямів оцінки стратегічного потенціалу підприємства. 3.Методичні основи оцінювання конкурентних переваг підприємства.	4	Ознайомитись із інформаційними джерелами до теми, виконати завдання відповідно до трьох рівнів (А, В, С), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь.	9
---	---	--	---	---	---

МОДУЛЬ 3.
УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Тема 7. Обґрутування вибору стратегії як інструмента управління конкурентоспроможністю підприємства 1. Вибір конкурентної стратегії, що відповідає стану конкурентного середовища. 2. Модель розвитку стратегічного потенціалу підприємства. 3. Моделювання конкурентної боротьби інтегрованих структур бізнесу.	2	Практичне заняття 13-14 1.Суть конкурентної стратегії, що відповідає стану конкурентного середовища та її вибір. 2.Модель розвитку стратегічного потенціалу підприємства. 3.Моделювання конкурентної боротьби інтегрованих структур бізнесу.	4	Ознайомитись із інформаційними джерелами до теми, виконати завдання відповідно до трьох рівнів (А, В, С), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь.	9
Тема 8. Організаційно-економічне забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства 1. Організація моніторингу конкурентного середовища підприємства. 2.Формування системи стратегічного контролю підприємства. 3.Механізм управління конкурентними ризиками. Моніторинг конкурентних переваг. 4. Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг.	2	Практичне заняття 15-16 1.Організація моніторингу конкурентного середовища підприємства. 2.Формування системи стратегічного контролю підприємства. 3.Механізм управління конкурентними ризиками. Моніторинг конкурентних переваг. 4.Розробка системи заходів щодо підтримки й розвитку конкурентних переваг.	4	Ознайомитись із інформаційними джерелами до теми, виконати завдання відповідно до трьох рівнів (А, В, С), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь.	9
Тема 9. Імідж як результат ефективного управління конкурентоспроможністю підприємства 1. Суть і поняття іміджу підприємства з позиції	2	Практичне заняття 17-18 1. Поняття іміджу підприємства з позиції підтримки конкурентоспроможності.	4	Ознайомитись із інформаційними джерелами до теми, виконати завдання відповідно до трьох рівнів (А, В,	9

<p>підтримки конкурентоспроможності.</p> <p>2. Програми підвищення конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>3. Модель конкурентоспроможного підприємства як основа стійкого розвитку економіки.</p>		<p>2. Програми підвищення конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>3. Модель конкурентоспроможного підприємства як основа стійкого розвитку економіки.</p>	<p>C), скласти термінологічний словник, підготувати аналітичну доповідь.</p>	
<p>Тема 10. Управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах протидії викликам і загрозам</p> <p>1. Види основних викликів і загроз, які можуть зашкодити конкурентоспроможності підприємства в умовах реалізації цілей сталого розвитку та інформаційної економіки.</p> <p>2. Адаптивні плани та стратегії розвитку підприємства в умовах пандемії. Реорганізація системи виробництва.</p> <p>3. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник протидії викликам і загрозам конкурентоспроможності підприємства.</p>	2	<p>Практичне заняття 19-20</p> <p>1. Види основних викликів і загроз конкурентоспроможності підприємства в умовах реалізації цілей сталого розвитку</p> <p>2. Види основних викликів і загроз конкурентоспроможності підприємства в умовах інформаційної економіки.</p> <p>3. Адаптивні плани та стратегії розвитку підприємства в умовах пандемії. Реорганізація системи виробництва.</p> <p>4. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник протидії викликам і загрозам конкурентоспроможності підприємства.</p>	4	9

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Семестр	Назва модуля, теми	Вид навчальної роботи	Кількість балів для бакалаврів з менеджменту
4 - для бакалаврів з менеджменту	МОДУЛЬ I. Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємства (1-4 теми)	Лекції	-
		Практична та самостійна робота	зарах
		Тестування	10
		Модульна контрольна робота	10
		Всього за модулем 1	20
	МОДУЛЬ 2. Напрями оцінки конкурентоспроможності підприємства (5-6 теми)	Лекції	-
		Практична та самостійна робота	зарах
		Тестування	10
		Модульна контрольна робота	10
		Всього за модулем 2	20
	МОДУЛЬ 3. Управління конкурентоспроможністю в системі стратегічного управління підприємствами: виклики та загрози 7-10 теми	Лекції	
		Практичні роботи та самостійна робота	зарах
		Тестування	10
		Модульна контрольна робота	10
		Всього за модулем 3	20
Всього за семестр			80**

**Додатково 20 балів студент має можливість набрати під час виконання наукової роботи або співбесіди із викладачем (ПМК)

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти зарезультаами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела Інформаційні джерела

Нормативно-правова та законодавча база:

1. Конституція України (основний закон). Віче. 1996 р. №9. С. 3-16.
2. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 р. № 236/96.
3. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001 р. № 2210.
4. Закон України «Про державну підтримку малого підприємництва» від 19 жовтня 2000 р. № 2063-III. Урядовий кур'єр. 2000. 22 листопада.
5. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13 жовтня 1992 р. № 2673
6. Закону України «Про обмеження монополізму і недопущення несумлінної конкуренції в підприємницькій діяльності». Відомості Верховної Ради, 1992, №21 ст. 296.
7. Закону України «Про природні монополії» від 20.04.2000 №1682-III. Голос України. 2000.
8. [Закон України «Про інноваційну діяльність»](http://zakon.rada.gov.ua) від 04.07.2002 № 40-IV. //http://zakon.rada.gov.ua.

Науково-методична та практичка база:

9. Азоев Г. Л., Челенков А. Л. Конкурентные преимущества фирмы. Москва : ОАО «Типография «Новости», 2000. 256 с.
10. Бондар О. В. Особливості та проблеми управління комерціалізацією технологій як умови сталого інноваційного розвитку та конкурентоспроможності України. Актуальні питання розвитку економіки: теорія і практика: колективна монографія / за ред. А. О. Касич, М. М. Хоменко. Кременчук: Кременчуцька міська друкарня, 2012. С. 8–15.
11. Бондарь-Подгорская О. В. Реформирование экономики Украины в новых условиях конкуренции: инновационное развитие и социальная стабильность. Ученые записки. Сер.: Общественно-политические науки. Бакинский Славянский Университет. Баку: Свет книги, 2012. С. 59–63.
12. Бондар-Підгорська О. В. Інноваційна активність як основа конкурентоспроможності промислових підприємств України в контексті змін балансу глобальної економічної потужності. *Теоретичні та прикладні аспекти підвищення конкурентоспроможності підприємств*: колективна монографія: у 4-х т. / за ред. О. А. Паршиной. Дніпропетровськ: Герда, 2013. Т. 2. С. 44–5.
13. Балабанова І. В. Управління конкурентною раціональністю: монографія. Міністерство освіти і науки України, Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Донецьк : ДонНУЕТ, 2008. 538 с.
14. Балабанова Л.В., В. В. Холод. Маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємств: стратегічний підхід: монографія. Донецьк : ДонДУЕТ, 2006. 294 с.
15. Балабанова Л. В., Кривенко А. В.. Управление конкурентоспособностью предприятия на основе маркетинга: Монография. Донецк : ДонГУЭТ им. М. Туган-Барановского, 2004. 147с.
16. Бараненко С. П., Шеметов В. В. Стратегическая устойчивость предприятия. Москва : ЗАО Центр полиграф, 2004. 493 с.

17. Баранчеев В. Маркетинговые цепочки ценностей и конкурентное преимущество компаний. . *Маркетинг*. 2001. № 4. С. 23-31.
18. Белецкая И. И. Современный механизм формирования конкурентных преимуществ в свете эволюции их теории / И. И Белецкая. *Прометей*. 2005. № 1. С. 167-172.
19. Белоусов В. Л. Анализ конкурентоспособности предприятия. *Маркетинг в России и за рубежом*. 2001. №5(25). С. 64-70.
20. Берёзкина А. Концептуальные основы мониторинга конкурентной среды. *Маркетинг: методы, формы, исследования*. 2005. №1(80). С.51–59.
21. Бондар-Підгурська О. В. Науково-методологічні засади сталого інноваційного соціально орієнтованого розвитку економіки. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2016. 531 с
22. Войчак А. В., Камишніков Р. В. Конкурентні переваги підприємства: сутність і класифікація. *Маркетинг в Україні*. 2005. № 2. С. 50-53.
23. Воронкова А. Э. Стратегическое управление конкурентоспособным потенциалом предприятия: диагностика и организация: Монография. А. Э. Воронкова. Луганск : ВНУ, 2000. 316 с.
24. Горбатов В. М. Конкурентоспособность и циклы развития интегрированных структур бизнеса. Харьков. : ИД «ИНЖЭК», 2006. 592 с.
25. Иванов Ю. Б. Конкурентоспособность предприятия в условиях формирования рыночной экономики: Монография / Ю. Б. Иванов – Х. : ХГЭУ, 1997. 246 с.
26. Иванов Ю. Б. Конкурентоспособность предприятия: оценка, диагностика, стратегия: Научное издание / Ю. Б. Иванов, А. Н. Тищенко, Н. А. Дробитько, О. С. Абрамова. Харьков. : Изд. ХНЭУ, 2004. 256 с.
27. Иванова О. Ю. Методические аспекты оценки конкурентных преимуществ предприятия. *Бизнес Информ*. 2006. № 4. С. 25-31.
28. Иванов Ю. Б. Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формування та розвиток: Монографія / Ю. Б. Иванов, П. А. Орлов, О. Ю. Иванова. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2008. 352 с.
29. Кизим Н. А., Горбатов В. М. Концентрация экономики и конкурентоспособность стран мира. Харьков. : ИД «ИНЖЭК», 2005. 216 с.
30. Кузмін О. Є., Горбаль Н. І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства (організації): Навч. посіб. Львів : Вид. Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2004. 188 с.
31. Кулешова А. Б. Конкуренция в вопросах и ответах: Учеб. пособие. Москва : ТК «Велби», Изд-во «Проспект», 2004. 256 с.
32. Лифиц И. М. Теория и практика оценки конкурентоспособности товаров и услуг. Москва : Юрайт, 2001. 224 с.
33. Манцуров, І.Г. Статистика економічного зростання та конкурентоспроможності країни: монографія. Київ : КНЕУ, 2006. 392 с.
34. Мыдинский В.Г., Ильдеменов С.В. Рейнжиниринг инновационного предпринимательства: Учебное пособие для вузов /Под ред проф. Ирикова В.А. Москва: ЮНИТИ, 1999. 414 с.
35. Михальчишин Н. Л. Конкурентна політика в Україні: проблеми реалізації та напрями їх вирішення. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2008. Вип. 6 (74). С. 121-129.
36. Мілов О. В., Мілевський С. В. Комплексна модель вибору конкурентної стратегії підприємства. *Економіка розвитку*. 2005. № 3 (35). С. 84-90.

37. Організаційно-економічні механізми посилення конкурентоспроможності регіону (методичні рекомендації) / Відп. ред. П. Ю. Беленький. Львів : Ін-т регіон. досліджень НАН України, 2006. 39 с.
38. Ойхман Е.Г., Попов Э.В. Рейнжиниринг-бизнес: Рейнжиниринг организаций и информационные технологии. – М.: Финансы и статистика, 1997. 336 с.
39. Портер Майкл Э. Конкуренция: Пер с англ.: Учебное пособие. Москва.: Издательский дом “Вильямс”, 2000. 495 с.
40. Светуньков С. Г., Литвинов А. А. Конкуренция и предпринимательские решения. Ульяновск : Изд-во «Корпорация технологий продвижения», 2000. 256 с.
41. Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства : Монографія / За заг.ред. Ю. Б. Іванова і О. М. Тищенка. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2006. 384 с.
42. Тищенко О. М., Кизим М. О., Іванова О. Ю.. Проблеми формування конкурентних переваг підприємства. *Теоретичні та прикладні питання економіки*, 2008. Вип.15. С.141 – 153
43. Тищенко А. Н., И. Л. Райнин. Комплексный подход к оценке конкурентоспособности и позиционирования предприятий. Конкурентоспособность: проблемы науки и практики: Монография. Харьков: В.Д. «ІНЖЕК», 2006. С.135-156.
44. Тищенко А.Н., Хаустова В.Е., Ялдин И.В. Учет параметров диверсификации при оценке конкурентоспособности предприятия. Конкурентоспособность: проблемы науки та практики: Монография. Харьков: ВД «ІНЖЕК», 2007. С.156 – 172.
45. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Підручник / Ю. Б. Іванов, М. О. Кизим, О. М. Тищенко, О. Ю. Іванова, О. В. Ревенко, Т. М. Чечетова-Терашвілі. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2010. 320 с.
46. Фактори і механізм забезпечення конкурентоспроможності регіону: Наук. доповідь / НАН України. Ін-т регіон. досліджень. Наук. ред. д. е. н., проф. П. Ю. Беленький. Львів, 2005. 145 с.
47. Фатхутдинов Р. А. Конкурентоспособность организации в условиях кризиса:экономика, маркетинг, менеджмент. Москва : Изд.-книготорг. Центр «Маркетинг», 2002. 892 с.
48. Фатхутдинов Р. А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление. Москва : ИНФРА-М, 2000. 312 с.
49. Формирование конкурентной позиции предприятия в условиях кризиса: Монография / А. Н. Тищенко, Ю.Б. Иванов, Н. А. Кизим, Е. В. Ревенко, Т. М. Чечетова-Терашвили / Под общ. ред. А. Н Тищенко. Харьков. : ИД «ИНЖЭК», 2007. 376 с.
50. Хвostenko O. A. Використання системного підходу у визначенні складових та факторів конкурентного середовища. Електронний журнал Інституту економіки та менеджменту Національний авіаційний університет. Режим доступу до журналу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/PSPE/2009_1.
51. Чернявський А. Д., Філіппов М. І. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб.. Київ: ДП «Вид. Дім «Персонал», 2011. 234 с.
52. Шнипко О. С. Національна конкурентоспроможність: сутність, проблеми, механізми реалізації. Київ : Наук. думка, 2003. 334 с.
53. Bondar-Pidgurska O.V., Karangwa Charles, Kalu Robinson Abuchi. Innovative activity as a tool to increase the competitiveness of corporations in conditions non-industrial economy. *Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства: матеріали міжнародної науково-практичної*

інтернет-конференції учнів, студентів, аспірантів і молодих вчених (27 жовтня 2020 року, м. Луцьк). С. 40-43.

54. Bondar-Pidhurska O.V., Kornienko N.M., Kiyantseva M.M. Corporate social responsibility as a tool for maintaining the image of the enterprise in the conditions of hybrid wars. *Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національної безпеки*: матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 7 грудня 2020 року). К.: ДУІТ. 2020. С.18-20.

55. Bondar-Pidhurska O., Glebova A. Information security as a digital technologies development factor of innovative socially oriented economy. *Atlantis Press. Advances in Economics, Business and Management Research*. 2020. Vol. 156.. С. 307-313.

56. Bondar-Pidhurska O., Glebova A., Solovykh Y. Challenges, Threats and Possibilities of National Education as a Driver for Innovative Development of Economy. *Atlantis Press. Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. 2021. Vol. 516. С. 6-10.

57. Porter M. E. Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance. New York: The Free Press, 1992. 557 p.

58. Prahalad C., Hamel G. The Core Competence of the Corporation. *Harvard Busines Revie*. 1990. Vol. 68. № 3. P. 79-91.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – Kahoot.
3. Дистанційний курс «Управління конкурентоспроможністю підприємств», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ <http://www2.el.puet.edu.ua/izdo/course/view.php?id=1477> (укр. мова),